

**Załącznik nr 2 do uchwały
nr XX / 125 / 04
Rady Gminy Złotów
z dnia 24 czerwca 2004 roku**

ARCADIS EKOKONREM Sp. z o.o.
ul. Tarnogajska 18, 50-512 Wrocław

**PLAN GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY ZŁOTÓW**

Kierownik projektu: dr inż. Paweł Szyszkowski

Autorzy:
mgr Jarosław Haładaj
mgr inż. Barbara Szyszkowska
dr inż. Paweł Szyszkowski
mgr Grażyna Wacińska

Złotów, czerwiec 2004

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	2
SPIS TABEL	4
SPIS RYSUNKÓW	5
SPIS FOTOGRAFII.....	6
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	7
1. WPROWADZENIE.....	11
1.1. Podstawa prawna.....	11
1.2. Konstrukcja dokumentu	11
1.3. Omówienie aktualnych aktów prawnych z zakresu gospodarki odpadami	11
1.3.1. Analiza branżowych aktów prawnych	11
1.3.2. Wykaz szczegółowy aktów prawnych	13
1.3.3. Plany gospodarki odpadami	17
1.3.4. Zasady gospodarowania odpadami	21
1.3.5. Obowiązki wytwórców odpadów.....	22
1.3.6. Obowiązki posiadacza odpadów	22
1.3.7. Unieszkodliwianie odpadów	22
1.3.8. Magazynowanie odpadów.....	23
1.3.9. Składowanie odpadów	24
1.3.10. Obowiązki gminy i właścicieli nieruchomości dotyczące gospodarki odpadami	25
1.3.10.1. Obowiązki gminy.....	26
1.3.10.2. Obowiązki właścicieli nieruchomości	27
1.4. Słowniczek	27
1.5. Spis skrótów	29
1.6. Analiza Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Złotowskiego pod kątem zapisów dotyczących Gminy Złotów	30
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ZŁOTÓW.....	35
3. AKTUALNY STAN GOSPODARKI ODPADAMI Z SEKTORA KOMUNALNEGO	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1. Odpady komunalne.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.1. Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów oraz ich właściwości	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.2. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.3. Istniejące systemy zbierania odpadów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.4. Rodzaj, rozmieszczenie i charakterystyka instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.5. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.6. Koszty i opłaty	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.7. Dzikie wysypiska	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.2. Odpady powstające w sektorze gospodarczym	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.2.1. Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.2.2. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.2.3. Istniejące systemy zbierania wszystkich odpadów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.2.4. Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania wszystkich odpadów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.3. Osady ściekowe.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4. PROGNOZA ZMIAN	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4.1. Odpady z sektora komunalnego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4.2. Odpady z sektora gospodarczego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5. ZAŁOŻONE CELE I PRZYJĘTY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI W SEKTORZE KOMUNALNYM.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

5.1. Sektor komunalny.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.1. Cel i kierunki działań.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.2. Założenia do planu działań.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.3. Niezbędne do uzyskania w Gminie Złotów poziomy odzysku odpadów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
zdefiniowano zakładki.	
5.1.3.1. Odzysk odpadów opakowaniowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.3.2. Odzysk odpadów ulegających biodegradacji.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.3.3. Odzysk odpadów wielkogabarytowych.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.3.4. Odzysk odpadów budowlanych.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.3.5. Odzysk odpadów niebezpiecznych.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.4. Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.5. Gromadzenie odpadów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.5.1. Etap I (lata 2004 – 2007)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.5.2. Etap II (lata 2008 – 2011).....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.6. Bilans odpadów i zapotrzebowanie na instalacje.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.7. Odzysk	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.7.1. Założenia ogólne.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.7.2. Kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji przez mieszkańców	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
zdefiniowano zakładki.	
5.1.7.3. Linia do doczyszczania selektywnie zbieranych odpadów wraz z wyposażeniem	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Nie zdefiniowano zakładki.	
5.1.7.4. Kompostownia przyzłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.7.5. Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (GPZON)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
zdefiniowano zakładki.	
5.1.7.6. Stanowisko do rozbiórki odpadów wielkogabarytowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
zdefiniowano zakładki.	
5.1.7.7. Stanowisko do waloryzacji odpadów budowlanych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.8. Unieszkodliwianie odpadów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.9. Modernizacja składowisk.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.10. Rekultywacja składowisk.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.11. Monitoring składowisk	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.12. Likwidacja dzikich wysypisk.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.1.13. Plan działań w gospodarce osadami ściekowymi	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.2. Sektor gospodarczy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.2.1. Cele, kierunki i niezbędne działania	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5.2.2. Cele szczegółowe na lata 2004 – 2011	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
6. HARMONOGRAM I KOSZT DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH (lata 2004 – 2007) i	
DŁUGOTERMINOWYCH (lata 2008 – 2011).....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PGO.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7.1. Zasady finansowania.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7.1.1. Koszty inwestycyjne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7.1.2. Koszty eksploatacyjne.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7.1.3. Inne źródła finansowania	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7.2. Wybrane źródła finansowania	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7.2.1. Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ...	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7.2.2. Ekofundusz.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7.2.3. Banki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7.2.4. Fundusze inwestycyjne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7.2.5. Leasing.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
8. SPOSÓB MONITORINGU I OCENY WDRAŻANIA PLANU.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
8.1. Aktualizacja i modyfikacja planów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
8.2. Raportowanie wdrażania planów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
8.3. Wskaźniki monitorowania efektywności Planu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9. PROGRAM EDUKACJI Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
zdefiniowano zakładki.	

9.1. Strategia prowadzenia kampanii.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9.1.1. Zadania kampanii.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9.1.2. Elementy kampanii	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9.1.3. Rodzaje kampanii podnoszenia świadomości społecznej.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9.2. Tematy szkoleń.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9.3. Wybór formy przekazu.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9.4. Koszty przekazu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9.5. Partnerzy w programach informacyjnych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9.5.1. Współpraca ze szkołami.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9.5.2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9.6. Zestawienie przykładowych działań w zakresie edukacji	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9.7. Przykładowe treści materiałów informacyjnych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
10. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	Błąd!
Nie zdefiniowano zakładki.	
10.1.1. Zapobiegania i minimalizacja wytwarzania odpadów ..	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
10.1.2. Recykling/odzysk materii i energii	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
10.1.3. Instalacje do unieszkodliwiania odpadów.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
10.1.4. Pozostałe elementy.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
10.2. Wstępna analiza oddziaływania na środowisko	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
10.3. Analiza kosztów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
PIŚMIENNICTWO	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

SPIS TABEL

Tab. 1. Sposób postępowania z odpadami na terenie Gminy Złotów (dla roku 2003).....	7
Tab. 2. Koszty inwestycyjne i nieinwestycyjne systemu gospodarki odpadami w sektorze komunalnym na terenie Gminy Złotów	9
Tab. 1.1. Szacunkowy koszt inwestycyjny zadań w gospodarce odpadami komunalnymi w latach 2004 – 2007 i 2008 – 2011 na terenie Powiatu złotowskiego	32
Tab. 1.2. Zestawienie i koszt innych działań nieinwestycyjnych w sektorze komunalnym na lata 2004 – 2011	33
Tab. 3.1. Szacowana masa powstających odpadów z sektora komunalnego na terenie Gminy Złotów (tys. Mg)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tab. 3.2. Szacunkowa ilość poszczególnych strumieni odpadów w roku 2002 na terenie Gminy Złotów (tys. Mg/rok)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tab. 3.3. Szacunkowa ilość poszczególnych strumieni odpadów w roku 2003 na terenie Gminy Złotów (tys. Mg/rok)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tab. 3.4. Właściwości paliwowe i nawozowe odpadów (Maksymowicz, 2000)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Nie zdefiniowano zakładki.	
Tab. 3.5. Ilość zbieranych odpadów komunalnych w stosunku do wytwarzanych w roku 2002 i 2003 z terenu Gminy Złotów (wg danych MZUK Złotów)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tab. 3.6. Ilość mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych w roku 2003 (%) (wg danych Urzędu Gminy w Złotowie)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tab. 3.7. Wyniki zbiórki selektywnej w Gminie Złotów w roku 2002 i 2003 (MZUK Złotów)	Błąd!
Nie zdefiniowano zakładki.	
Tab.3.8. Sposób postępowania z odpadami na terenie Gminy Złotów (dla roku 2003).....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Nie zdefiniowano zakładki.	
Tab. 3.9. Charakterystyka składowiska w m. Międzybłocie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tab. 3.10. Masa odpadów z sektora gospodarczego wytworzonych na obszarze Powiatu Złotowskiego w roku 2002 (wg grup głównych – ankietyzacja).....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tab. 3.11. Gminy, na terenie których wytworzono około 95 % odpadów z sektora gospodarczego w roku 2002 (ankietyzacja)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tab. 3.12. Przedsiębiorstwa wytwarzające blisko 95 % odpadów z sektora gospodarczego na obszarze Powiatu Złotowskiego w roku 2002 (ankietyzacja).....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Tab. 3.13. Masa odpadów innych niż niebezpieczne z sektora gospodarczego wytworzonych na obszarze Powiatu Złotowskiego w roku 2002 (wg grup głównych – ankietyzacja)..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 3.14. Masa odpadów niebezpiecznych z sektora gospodarczego wytworzonych na terenie Powiatu Złotowskiego w roku 2002 (wg grup głównych – ankietyzacja)..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 3.15. Sposoby postępowania z odpadami z sektora gospodarczego na obszarze Powiatu Złotowskiego w 2002 r. (ankietyzacja)..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 3.16. Ilości wytwarzanych osadów ściekowych terenie Gminy Złotów w 2002 i 2003 roku (Mg s.m.) **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 4.1. Prognozowana ilość poszczególnych strumieni odpadów w latach 2004 - 2011 na terenie Gminy Złotów (tys. Mg/rok) **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.1. Zakładane poziomy odzysku odpadów opakowaniowych przez przedsiębiorców wg Rozporządzenia RM z dnia 30 czerwca 2001 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. Nr 69, poz. 719) (%) **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.2. Zakładane ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (w stosunku do roku 1995) (wg. krajowego planu gospodarki odpadami, M.P. z 2003 r. Nr 11, poz. 159) **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.3. Zakładane poziomy odzysku odpadów wielkogabarytowych (wg Krajowego planu gospodarki odpadami, M. P. z 2003 r. Nr 11, poz. 159) (%)..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.4. Zakładane poziomy odzysku odpadów budowlanych (wg Krajowego planu gospodarki odpadami, M. P. z 2003r. Nr 11, poz. 159) **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.5. Zakładane poziomy odzysku odpadów niebezpiecznych przez przedsiębiorców wg Rozporządzenia RM z dnia 30 czerwca 2001 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. Nr 69, poz. 719) (%) **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.6. Zakładane poziomy redukcji odpadów niebezpiecznych (Krajowego planu gospodarki odpadami, M. P. z 2003r. Nr 11, poz. 159) **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.7. Szacunkowa liczba oraz koszt pojemników do zbiórki surowców wtórnych na terenie Gminy Złotów..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.8. Szacunkowa liczba oraz koszt pojemników do zbiórki surowców wtórnych na terenie Gminy Złotów..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.9. Zakładana masa pozyskanych odpadów opakowaniowych na obszarze Gminy Złotów (tys. Mg) **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.10. Planowany recykling odpadów biodegradowalnych na obszarze Gminy Złotów (tys. Mg/rok)..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.11. Planowany recykling odpadów wielkogabarytowych na obszarze Gminy Złotów (tys. Mg/rok)..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.12. Planowany recykling odpadów budowlanych na obszarze Gminy Złotów (tys. Mg/rok) **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.13. Zakładane ilości pozyskanych odpadów niebezpiecznych z masy odpadów komunalnych na obszarze Gminy Złotów (tys. Mg/rok) **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.14. Szacunkowa ilość odpadów do składowania na obszarze Gminy Złotów..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.15. Wykaz niezbędnych instalacji i obiektów oraz ich docelowe moce przerobowe (w roku 2011)..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.16. Koszt inwestycyjny kompostowni przyzłomowej..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.17. Koszt podstawowego wyposażenia stacji rozbiórki odpadów wielkogabarytowych..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 5.18. Cele i kierunki działań dla wybranych grup odpadów i gałęzi przemysłu **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 6.1. Szacunkowy koszt inwestycyjny zadań w gospodarce odpadami z sektora komunalnego w latach 2004 – 2011 na terenie Gminy Złotów..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Tab. 6.2. Zestawienie i koszt innych działań nieinwestycyjnych w sektorze komunalnym na lata 2004 – 2011 na terenie Gminy Złotów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tab.8.1. Wskaźniki monitorowania Planu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tab. 10.1. Koszty inwestycyjne i nieinwestycyjne systemu gospodarki odpadami w sektorze komunalnym na terenie Gminy Złotów	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 2.1. Położenie Gminy Złotów na tle Powiatu Złotowskiego	36
Rys. 3.1. Położenie obiektów gospodarki odpadami na tle Powiatu Złotowskiego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rys. 3.2. Sposób postępowania z odpadami z sektora gospodarczego na obszarze Powiatu Złotowskiego w 2002 r. (ankietyzacja).....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

SPIS FOTOGRAFII

Fot. 5.1. Worki do odpadów mających wartość materiałową (szkło, tworzywa sztuczne, metale, papier).....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Fot. 5.2. Pojemniki stosowane do zbiórki surowców wtórnych (do makulatury, plastiku oraz szkła, przykład).....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Fot. 5.3. Przykładowe pojemniki do zbierania baterii i przeterminowanych leków.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Fot. 5.4. Przykładowy kontener do zbiórki odpadów niebezpiecznych w GPZON	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Fot. 5.5. Przykład Mobilnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (produkcji MEWA – POL Sp. z o.o.).....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Fot. 5.6. Kompostowniki przydomowe	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Fot. 5.7. Linia sortownicza RECYKLUS-4 (przykład)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Fot. 5.8. Kompostownia pryzmowa.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Złotów powstaje jako realizacja ustawy z dnia 27.04.2001 r. o odpadach (Dz. U. nr 62, poz. 628), która w rozdziale 3, art. 14-16 wprowadza obowiązek opracowywania planów na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Niniejszy dokument uwzględnia zapisy zawarte w aktualnie obowiązujących aktach prawnych z zakresu gospodarki odpadami, w krajowym planie gospodarki odpadami (M. P. z 2003 r. Nr 11, poz. 159) w Planie gospodarki odpadami dla woj. Wielkopolskiego (Uchwała nr XIII/170/2003 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego) i w Planie gospodarki odpadami dla Powiatu Złotowskiego (Uchwała Nr XV / 71 / 2003 Rady Powiatu Złotowskiego z dnia 30. 12. 2003 r.).

Odpady komunalne

Szacuje się, że na obszarze Gminy Złotów powstało w sektorze komunalnym w latach 2002 i 2003 po ok. 2,14 tys. Mg odpadów, co stanowiło ok. 9% masy odpadów Powiatu Złotowskiego.

Na obszarze gminy zorganizowaną zbiórką odpadów objętych jest ok. 100% mieszkańców. Sposób zbiórki nie odbiega pod względem technicznym (stosowanych pojemników, samochodów) od standardów przyjętych w Polsce i krajach Unii Europejskiej.

Biorąc pod uwagę, że w roku 2003 zebrano ok. 25% (odzysk, składowanie) wytworzonych odpadów (tab. 1.) należy uznać, że stan obsługi mieszkańców Gminy Złotów w zakresie odbioru wytworzonych przez nich odpadów jest niewystarczający. Należy się spodziewać, że część odpadów trafią do środowiska w sposób niekontrolowany (spalanie, deponowanie na tzw. dzikich wysypiskach) powodując jego zanieczyszczenie. Na terenach wiejskich część odpadów jest wykorzystywana w żywieniu zwierząt lub kompostowana. Odpady mające właściwości energetyczne (drewno, papier, tworzywa sztuczne) są spalane, co w przypadku tworzyw sztucznych należy uznać za zjawisko bardzo niebezpieczne dla środowiska (m.in. emisja chloru, dioksyn i furanów).

Biorąc pod uwagę, że w roku 2002 w Polsce w wyniku selektywnej zbiórki zebrano ok. 1,2% masy wytwarzanych odpadów komunalnych należy uznać, że na terenie Gminy Złotów zbiórka selektywna prowadzona w 2002 dała niedostateczne rezultaty, natomiast odnosząc jej wyniki w 2003 roku należy stwierdzić, że jej skuteczność wzrosła o blisko 1% w stosunku do roku 2002 i dała zadowalające rezultaty.

Odpady komunalne z terenu poszczególnych gmin unieszkodliwiane są przede wszystkim poprzez ich składowanie na gminnych składowiskach odpadów. Na terenie Gminy Złotów znajduje się Międzygminne Składowisko Odpadów w Międzybłociu. Na składowisku w Międzybłociu składowane są odpady z terenu Gminy Złotów, Miasta Złotowa i Gminy Tarnówka. Właścicielem składowiska jest Miasto Złotów.

W tab.1. przedstawiono bilans odpadów w Gminie Złotów dla roku 2003.

Tab. 1. Sposób postępowania z odpadami na terenie Gminy Złotów (dla roku 2003)

Wyszczególnienie	tys. Mg	%
Szacunkowa ilość odpadów wytwarzanych	2,16	100
Odzysk/recykling	0,0388	1,8
Kompostowanie	-	0
Składowanie	0,50006	23,2
Postępowanie z odpadami w sposób niekontrolowany	1,6	75,1

Za Planem powiatowym, dla gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Złotów określono następujące cele:

Cel ogólny długookresowy do roku 2011:

Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym trafiających do składowania oraz wdrożenie nowoczesnych systemów ich odzysku i unieszkodliwienia

Odpady komunalne

Cele krótkoterminowe na lata 2004 – 2007:

1. *Objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców Gminy Złotów.*
2. *Unieszkodliwienie odpadów z pielęgnacji terenów zielonych na terenie gminy we własnym zakresie (głównie składowanie).*
3. *Zagospodarowanie przez mieszkańców całkowitej masy wytwarzanych odpadów domowych organicznych.*
4. *Deponowanie na składowiskach nie więcej niż 74% wytworzonych odpadów komunalnych w roku 2007.*

Cele długoterminowe do roku 2011:

1. *Deponowanie na składowisku nie więcej niż 65% wszystkich odpadów komunalnych w roku 2011.*
2. *Skierowanie w roku 2011 do kompostowni pryzmowej całkowitej ilości odpadów komunalnych z pielęgnacji terenów zielonych.*

Dla osiągnięcia założonych celów, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na obszarze Gminy Złotów:

Odpady komunalne

1. *Podnoszenie świadomości społecznej mieszkańców, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów.*
2. *Wprowadzanie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi w układzie ponadlokalnym w oparciu o Międzygminne Składowisko Odpadów (MSO) w Międzybłociu.*
3. *Dostosowanie gospodarki odpadami do wymogów ochrony środowiska w tym przepisów Unii Europejskiej.*
4. *Utrzymanie przez gminy kontroli nad MSO, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami.*
5. *Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów.*
6. *Podniesienie skuteczności i rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów.*
7. *Wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych.*
8. *Redukcja w odpadach kierowanych na składowiska zawartości składników ulegających biodegradacji.*
9. *Modernizacja składowiska w Międzybłociu.*
10. *Utworzenie programu postępowania z odpadami zawierającymi azbest.*
11. *Budowa Punktu Czasowego Gromadzenia odpadów zawierających azbest w ramach Międzygminnego Składowiska Odpadów w Międzybłociu.*
12. *Po wyczerpaniu chłonności składowiska w Międzybłociu odpady z sektora komunalnego kierowane będą do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Pile.*

W tab. 2. zamieszczono informacje na temat szacunkowych kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych systemu gospodarki odpadami w sektorze komunalnym.

Tab. 2. Koszty inwestycyjne i nieinwestycyjne systemu gospodarki odpadami w sektorze komunalnym na terenie Gminy Złotów

L.p.	Wyszczególnienie	Koszt	
		2004-2007	2007-2011
1.	Koszty inwestycyjne (tys. zł)	86,75	56,0
2.	Koszty inwestycyjne razem (tys. zł)	142,75	
3.	Koszty nieinwestycyjne (tys. zł)	10,3	24,3
4.	Koszty nieinwestycyjne razem (tys. zł)	34,6	
5.	Koszty inwestycyjne i nieinwestycyjne w 2011 r. (tys. zł)	177,35	

Zgodnie z analizą przeprowadzoną w ramach Planu Gospodarki Odpadami dla woj. wielkopolskiego, w obszarze działania ZZO w Pile, szacunkowy koszt eksploatacyjny w roku 2011 wyniesie ok. 56 zł rocznie/mieszkańca (122 zł/Mg odpadów).

Odpady z sektora gospodarczego

Dla sektora gospodarczego określono następujące cele ogólne do roku 2011:

1. *Zwiększenie stopnia wykorzystania odpadów.*
2. *Bezpieczne dla środowiska unieszkodliwienie odpadów azbestowych oraz odpadów i urządzeń zawierających PCB.*
3. *Eliminacja zagrożenia ze strony odpadów pochodzenia zwierzęcego*

Dla osiągnięcia założonego celu, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań:

1. *Systematyczne wprowadzanie bezodpadowych i mało odpadowych technologii produkcji.*
2. *Wprowadzenie metod i technologii „czystej produkcji” powodującej zmniejszenie ilości i uciążliwości wytwarzanych odpadów.*
3. *Stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do zintensyfikowania działań zmierzających do maksymalizacji gospodarczego wykorzystania odpadów.*
4. *Budowa kwatery odpadów azbestowych na składowisku odpadów komunalnych.*
5. *Dekontaminacja i unieszkodliwienie urządzeń zawierających PCB oraz likwidacja PCB.*
6. *Organizacja nadzoru weterynaryjnego nad procesem powstawania i niszczenia odpadów pochodzenia zwierzęcego szczególnego ryzyka (SRM) oraz padłych zwierząt (HRM).*

Osady ściekowe

W roku 2002 na terenie Gminy Złotów wytworzono w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych 27,1 Mg s.m. osadów ściekowych, a w 2003 roku na terenie gminy powstało ok. 18 Mg osadów ściekowych. Wytworzony osad ściekowy składowany jest na poletkach magazynowania przy oczyszczalni w Radawnicy celem higienizacji, a następnie przekazywany jest na pola w miejsce jego zagospodarowania do produkcji rolnej nie przeznaczonej do spożycia.

W gospodarce osadowej postawiono następujące cele:

1. *Zwiększenie stopnia kontroli obrotu komunalnymi osadami ściekowymi celem zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa zdrowotnego i środowiskowego.*
2. *Zwiększenie stopnia przetworzenia komunalnych osadów ściekowych.*

- 3. Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.*

Oraz działania:

- 1. Unieszkodliwianie osadów ściekowych w zależności od uwarunkowań lokalnych (termiczna przeróbka, kompostowanie, wykorzystanie w celach nawozowych i w rekultywacji, deponowanie osadów na składowiskach).*
- 2. Zagospodarowanie osadów ściekowych tymczasowo składowanych przy oczyszczalniach ścieków.*
- 3. Przestrzeganie obowiązujących przepisów w zakresie postępowania z osadami ściekowymi.*

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna

Plan Gospodarki Odpadami powstaje jako realizacja ustawy *o odpadach* z dnia 27.04.2001 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 628), która w rozdziale 3, Art. 14 – 16 wprowadza obowiązek opracowywania planów na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Niniejszy dokument uwzględnia zapisy zawarte w aktualnie obowiązujących aktach prawnych z zakresu gospodarki odpadami, w krajowym planie gospodarki odpadami (M. P. z 2003 r. Nr 11, poz. 159) w Planie gospodarki odpadami dla woj. wielkopolskiego (Uchwała nr XIII/170/2003 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego) i w Planie gospodarki odpadami dla Powiatu Złotowskiego (Uchwała Nr XV / 71 / 2003 Rady Powiatu Złotowskiego z dnia 30. 12. 2003 r.).

1.2. Konstrukcja dokumentu

Dla potrzeb konstrukcyjnych niniejszego dokumentu dokonano podziału odpadów na dwie zasadnicze grupy:

1. Odpady powstające w sektorze komunalnym: odpady komunalne, komunalne osady ściekowe.
2. Odpady powstające w sektorze gospodarczym.

Dane bilansowe dotyczące odpadów oraz koszt działań w gospodarce odpadami obliczono do roku 2014. W Planie działania w gospodarce odpadami podzielono na dwa okresy: 2004 – 2007 (cele i działania krótkoterminowe) i 2008 – 2011 (cele i działania długoterminowe). Dla okresu 2004 – 2007 podano szczegółowe koszty inwestycyjne. Dla drugiego okresu (2008 – 2011) podano koszty ogólne.

1.3. Omówienie aktualnych aktów prawnych z zakresu gospodarki odpadami

1.3.1. Analiza branżowych aktów prawnych

Postępowanie z odpadami regulują w Polsce następujące podstawowe akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. Nr 132, poz. 622 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. *o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw* (Dz. U. Nr 100, poz. 1085 z późn.).
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. *o opakowaniach i odpadach opakowaniowych* (Dz. U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. *o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej* (Dz. U. Nr 63, poz. 639 z późn. zm.).

Ustawa *o odpadach* określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Ustawa ta mówi m.in. (art. 5), że każdy podejmujący działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić, tak aby:

1. Zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
2. Zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
3. Zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwienie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.

Ponadto, w ustawie sformułowano następujące zasady (Rozdział 2):

1. Zasadę bliskości, która mówi, że odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwieniu w miejscu ich powstawania; jeśli nie jest to możliwe, to uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię (BAT), powinny być przekazane do najbliższych położonych miejsc, w których mogą zostać poddane odzyskowi lub unieszkodliwieniu.
2. Zasadę rozszerzonej odpowiedzialności producenta stanowiącą, że producent jest nie tylko odpowiedzialny za powstające w procesie produkcyjnym odpady, ale również za odpady powstające w trakcie użytkowania, jak i po zużyciu wytworzonych przez niego produktów. Jedną z konsekwencji tej zasady jest odpowiednie projektowanie wyrobów.

Z kolei w ustawie *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* określono zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku, a także warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie objętym regulacją ustawy. Zmiany dotyczące omawianej ustawy wynikające z ustawy *o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw z dnia 27 lipca 2001 r.* (Dz. U. Nr 100, poz. 1085) w sposób istotny zmieniły jej dotychczasową treść. Nowelizacja z dnia 19 grudnia 2002 (Dz. U. Nr 7, poz. 78) przyniosła zmianę nazwę i zakresu podstawowej decyzji administracyjnej, jaką było zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Obecnie dotyczy to tylko odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Zasady wydawania zezwoleń pozostały niezmienione.

W ustawie *Prawo ochrony środowiska* (tytuł I, dział II, art. 5 - 11) wprowadzono następujące zasady ogólne, istotne z punktu widzenia gospodarki odpadami:

1. Zasadę zintegrowanego podejścia do ochrony środowiska jako całości: ochrona jednego lub kilku elementów przyrodniczych powinna być realizowana z uwzględnieniem ochrony pozostałych elementów.
2. Zasadę zapobiegania: ten, kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko jest zobowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu.
3. Zasadę przezorności: kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze.
4. Zasadę „zanieczyszczający płaci”: kto powoduje zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia; kto może spowodować ponadnormatywne zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu
5. Zasadę dostępu obywateli do informacji o środowisku i jego ochronie.
6. Zasadę uwzględniania wymagań ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu polityk, strategii, planów i programów.
7. Każdy obywatel w przypadkach określonych w ustawie ma prawo do uczestniczenia w postępowaniu w sprawie wydania decyzji z zakresu ochrony środowiska lub przyjęcia projektu polityki, strategii, planu lub programu rozwoju i restrukturyzacji oraz projektu studium i planu zagospodarowania przestrzennego.
8. Zasadę, że decyzja wydana z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony środowiska jest nieważna.

Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych określa wymagania, jakim muszą odpowiadać opakowania ze względu na zasady ochrony środowiska oraz sposoby postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, zapewniające ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej określa obowiązki importerów oraz wytwórców produktów, związane z wprowadzaniem na rynek krajowy produktów w opakowaniach oraz określa zasady ustalania i pobierania opłaty produktowej i opłaty depozytowej.

Zgodnie z ustawą o odpadach, zarządzanie gospodarką odpadami powinno być prowadzone w oparciu o plan gospodarki odpadami, ujmujący wszystkie rodzaje odpadów.

1.3.2. Wykaz szczegółowy aktów prawnych

Rozporządzenia na podstawie ustawy Prawo Ochrony Środowiska

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 listopada 2001 w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. Nr 140, poz. 1585),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. Nr 87, poz. 796),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 w zakresie wykorzystywania i przemieszczania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane substancje stwarzające zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 96, poz. 860),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 czerwca 2002 w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska i sposobu ich przedstawiania (Dz.U Nr 100 poz. 920 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska w całości (Dz. U. Nr 122, poz 1055),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 31 lipca 2002 w sprawie określenia szczegółowego sposobu funkcjonowania Krajowej Komisji do Spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko oraz wojewódzkich komisji do spraw ocen oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 134, poz.1139),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 października 2002 w sprawie standardów jakości gleby i ziemi (Dz. U. Nr 165, poz.1359),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 września 2002 w sprawie określenia urządzeń, w których mogły być wykorzystane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 173, poz.1416),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 w sprawie sposobu przekładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 175, poz.1439),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobu udostępnienia informacji o środowisku, z dnia 1 października 2002 (Dz. U. Nr176, poz.1453 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 listopada 2002 w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 179, poz.1490),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 17 października 2002 w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać wytwarzane i wprowadzane do obrotu baterie i akumulatory (Dz.U Nr 182, poz.1519),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2002 w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych (Dz. U. Nr 190, poz.1591),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2002 w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowywania przestrzennego (Dz. U. Nr 197, poz.1667),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 1, poz.12),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2003 w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U Nr 55, poz.477 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 marca 2003 w sprawie wysokości zryczałtowanego kosztu postępowania negocjacyjnego (Dz. U. Nr 67, poz.631),
- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 17 września 2003 w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2004 (Dz. U. Nr 41, poz.601),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 sierpnia 2003 w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz,U.Nr 163, poz.1584),

Rozporządzenia na podstawie Ustawy o odpadach

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2001.112.1206),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2001 w sprawie stwierdzenia kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami (Dz. U. Nr 140, poz. 1584),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 w sprawie zakresu informacji podawanych przy rejestracji przez posiadaczy odpadów zwolnionych z obowiązku uzyskiwania zezwoleń oraz sposobu rejestracji (Dz. U. Nr 152, poz. 1734),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 w sprawie rodzajów odpadów lub ich ilości, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów oraz kategorii małych i średnich przedsiębiorstw, które mogą prowadzić uproszczoną ewidencję odpadów (Dz. U. Nr 152, poz.1735),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 152, poz. 1736),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzenia i przekazywania zbiorczych zestawień danych (Dz. U. Nr 152, poz.1737),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 w sprawie warunków i zakresu dostępu do wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami (Dz. U. Nr 152, poz.1738),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2002 w sprawie zasad sporządzania raportu wojewódzkiego (Dz. U. Nr 152, poz.1739),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 w sprawie niezbędnego zakresu informacji objętych obowiązkiem zbierania i przetwarzania oraz sposobu prowadzenia centralnej i wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami, (Dz. U. Nr 152, poz.1740),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2002 w sprawie odpadów niebezpiecznych dopuszczonych do przywozu z zagranicy (Dz. U. Nr 15, poz.146),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2002 w sprawie wprowadzanie obowiązku uzyskiwania zezwoleń na wywóz do określonych państw odpadów innych niż niebezpieczne (Dz.U Nr 15, poz.147),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2002 w sprawie wzoru rejestru decyzji wydanych w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami (Dz. U. Nr 15.148),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 29 stycznia 2002 w sprawie rodzajów odpadów innych niż niebezpieczne oraz rodzajów instalacji i urządzeń, w których dopuszcza się ich termicznego przekształcania (Dz. U. Nr 18, poz.176 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 marca 2003 w sprawie wymagań dotyczących prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów (Dz. U. Nr 37, poz.339),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 kwietnia 2002 w sprawie rodzajów oraz stężeń substancji, które powodują, że urobek jest zanieczyszczony (Dz. U. Nr 55, poz.498),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 marca 2002 w sprawie określenia wzoru dokumentów stosowanych w międzynarodowym obrocie odpadami (Dz. U. Nr 56, poz.511),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 marca 2002 w sprawie listy odpadów innych niż niebezpieczne, których przywóz z zagranicy nie wymaga zezwolenia Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 56, poz.512),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2002 w sprawie wniosku o wydanie zezwolenia na przewóz lub na wywóz odpadów niebezpiecznych za granicę (Dz. U. Nr 56, poz.513),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 maja 2002 w sprawie wykazu przejść granicznych, którymi może być realizowany międzynarodowy obrót odpadami (Dz. U. Nr 60, poz. 548; Nr 191, poz.1599),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 maja 2002 w sprawie listy rodzajów odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym, niebędącym przedsiębiorcami, do wykorzystania na własne potrzeby (Dz. U. Nr 74, poz.686),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. Nr 134, poz. 1140; Nr 155, poz.1299),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz.1595),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 w sprawie zakresu czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz.1858),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 grudnia 2002 w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 236, poz.1986),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2002 w sprawie rodzajów odpadów medycznych i weterynaryjnych, których poddawanie odzyskowi jest zakazane (Dz. U. Nr 8, poz.103),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2002 w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych (Dz. U. Nr 8, poz.104),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów, (Dz. U. Nr 61, poz.549),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami, (Dz. U. Nr 66, poz. 620),
- Uchwała Nr 219 Rady Ministrów z dnia 29 października 2002 w sprawie krajowego planu gospodarki odpadami, (M.P Nr 11, poz.159).

Rozporządzenia na podstawie Ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 lipca 2002 w sprawie wzorów formularzy służących do rocznych sprawozdań o masie wytworzonych, przywiezionych z zagranicy oraz wywiezionych za granicę opakowań, (Dz. U. Nr 122, poz.1053),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 lipca 2002 w sprawie raportów wojewódzkich dotyczących gospodarki opakowaniami, (Dz. U. Nr 122, poz.1054),

Rozporządzenia na podstawie Ustawy o opłacie produktowej

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2001 w sprawie szczegółowych warunków, jakie powinien spełniać przedsiębiorca produkujący w kraju oleje smarowe z udziałem wytworzonych w kraju olejów bazowych pochodzących z regeneracji, w celu włączenia ich do rzeczywiście uzyskanego poziomu recyklingu, (Dz. U. Nr 131, poz.1475),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2002 w sprawie szczegółowych zasad i trybu gospodarowania środkami z opłat produktowych, (Dz. U. Nr 122, poz.1052),
- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 22 sierpnia 2002 w sprawie maksymalnych stawek opłat produktowych na 2003, (M.P. Nr 37, poz.591),

Rozporządzenia na podstawie Ustawy Prawo Atomowe:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 w sprawie wymagań dotyczących zawartości naturalnych izotopów promieniotwórczych w surowcach i materiałach stosowanych w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi i inwentarza żywego, a także w odpadach przemysłowych stosowanych w budownictwie oraz kontroli zawartości tych izotopów, (Dz. U. Nr 220, poz.1850),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 w sprawie odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, (Dz. U. Nr 230, poz.1925),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2003 zmieniające rozporządzenie w sprawie wartości poziomów interwencyjnych oraz poziomu zawartości substancji promieniotwórczych w skażonych w wyniku zdarzenia radiacyjnego żywności, wodzie pitnej i paszach, (Dz. U. Nr 151, poz.1463),

Rozporządzenia na podstawie Ustawy Prawo Wodne:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 listopada 2002 w sprawie, warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, (Dz. U. Nr 212, poz.1799),

Rozporządzenia na podstawie Ustawy o substancjach i preparatach chemicznych:

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dniem 3 lipca 2002 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego, (Dz. U. Nr 140, poz.1171),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 lipca 2002 w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania należy zaopatrywać w zamknięciach utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie, (Dz. U. Nr 140, poz.1174),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2003 w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub preparaty niebezpieczne, (Dz. U. Nr 61, poz.552),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 sierpnia 2003 w sprawie parkingów, na które są usuwane pojazdy przewożące towary niebezpieczne (Dz. U. Nr 161, poz.1567),

Rozporządzenia na podstawie upoważnień zawartych w ustawie o postępowaniu z substancjami zubożającymi warstwę ozonową

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 25 kwietnia 2002 w sprawie określenia wzorów dokumentów wymaganych przy przywozie z zagranicy substancji kontrolowanych pochodzących z odzysku, (Dz. U. Nr 66, poz.602),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 25 kwietnia 2002 w sprawie listy technologii (procesów chemicznych), w których substancje kontrolowane mogą być stosowane jako czynniki ułatwiające niektóre procesy chemiczne, (Dz. U. Nr 66, poz. 603),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 maja 2002 w sprawie ustalenia dozwolonych ilości tetrachlorku węgla produkowanego w celu eksportu, listy technologii, w których substancja ta może być używana, oraz wzoru dokumentu służącego do ewidencjonowania produktu tetrachlorku węgla i sposobu wykorzystania, (Dz. U. Nr 70, poz.649),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 22 maja 2002 w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia technicznego oraz minimalnych kwalifikacji, jakie muszą

spełniać przedsiębiorcy prowadzący działalność, w której wykorzystywane są substancje kontrolowane, (Dz. U. Nr 71, poz.658),

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 maja 2002 w sprawie określenia szczegółowej listy towarów zawierających substancje kontrolowane podlegające zakazowi przywozu z państw niebędących stronami Protokołu Montrealskiego, (Dz. U. Nr 71, poz.659),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 maja 2002 w sprawie określenia wzorów formularzy ewidencji substancji kontrolowanej, (Dz. U. Nr 78, poz.709),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 czerwca 2002 w sprawie sposobu oznakowania pojemników zawierających substancje kontrolowane oraz produktów i urządzeń w skład których takie substancje wchodzi, (Dz. U. Nr 94, poz.837),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 sierpnia 2002 w sprawie szczegółowych warunków i trybu wydawania pozwoleń oraz wzorów wniosków o wydanie pozwolenia na produkcję lub obrót zagranicą substancji kontrolowanej, (Dz. U. Nr 134, poz.1129),

1.3.3. Plany gospodarki odpadami

W ustawie o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. wprowadzono obowiązek opracowania **Planów Gospodarki Odpadami (PGO)**, które mają stanowić część programów ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Plany te służą osiągnięciu celów założonych w polityce ekologicznej państwa, a także stworzeniu w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska.

Plan gospodarki odpadami nie stanowi aktu prawa miejscowego, o którym mowa w art. 87 ust. 2 Konstytucji RP. Oznacza to, że ma on jedynie charakter programów działania, obowiązujący jedynie „wewnątrz” administracji w związku z czym nie powinien wywoływać bezpośrednich skutków prawnych w sferze praw i obowiązków podmiotów „zewnętrznych” wobec administracji. Konsekwencją tego są wątpliwości natury prawnej, czy plan, mimo że nie jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa może być podstawą do odmowy wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku, unieszkodliwiania, zbierania lub transportu odpadów, jeżeli zamierzony sposób gospodarki odpadami jest z nim niezgodny.

Wątpliwości nie budzi natomiast fakt, że ze środków funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej mogą być finansowane tylko te przedsięwzięcia związane z unieszkodliwianiem odpadów, które zostały ujęte w planie gospodarki odpadami.

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U.100.10852) plany gospodarki powinny być uchwalone:

- Plan wojewódzki – do dnia 30 czerwca 2003 r.
- Plan powiatowy – do dnia 31 grudnia 2003 r.
- Plan gminny – do dnia 30 czerwca 2004 r.

Brakuje terminów w stosunku do jednostek administracyjnych, gdzie funkcje organów powiatu sprawują organy gminy i plan gospodarki odpadami powiatowy i gminny wykonywane są łącznie.

Plany Gospodarki Odpadami mają być opracowywane na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym (art. 14.3 ustawy o odpadach) zgodnie z polityką ekologiczną państwa (art. 15.1). Przepisy nakazujące, aby plany niższego szczebla były zgodne z planami szczebla wyższego są istotne, gdyż zapewniają spójność i kompleksowość planowanych działań. Organ sporządzający plan ma obowiązek kierować się zasadami określonymi nie tylko szczebla bezpośrednio wyższego, ale też całej hierarchii planów. Uchwała samorządowego organu stanowiącego dotyczącego planu, który byłby sprzeczny z planami wyższego szczebla jest niezgodna z prawem.

Celem opracowywania PGO jest:

1. Realizowanie obowiązku planowania, projektowania i prowadzenia wszelkich działań mogących powodować powstawanie odpadów zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 – 13 oraz w taki sposób aby (art. 5):
 - zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
 - zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
 - zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.
2. Stworzenie w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska (art. 14.1).

Podstawę dla opracowania planów gospodarki odpadami stanowią ustalenia planów wyższego rzędu oraz „II Polityki Ekologicznej Państwa”. Wśród głównych krótko - i średniookresowych priorytetów zawartych w II Polityce Ekologicznej Państwa wymienić należy przede wszystkim:

- ostateczne dostosowanie polskiego prawa do regulacji prawnych Unii Europejskiej;
- przygotowanie strategii gospodarowania odpadami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym;
- opracowanie planów gospodarowania odpadami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz we współpracy z innymi krajami, z wydzieleniem planów gospodarowania odpadami niebezpiecznymi (w tym wybranymi rodzajami odpadów) i odpadami z opakowań;
- przygotowanie programów likwidacji odpadów niebezpiecznych oraz przyspieszenie realizacji programu likwidacji mogilników;
- opracowanie koncepcji budowy zintegrowanej sieci zakładów gospodarowania odpadami, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych;
- identyfikacja zagrożeń i rozszerzenie zakresu prac na rzecz likwidacji starych składowisk odpadów, modernizacji składowisk eksploatowanych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych;
- zmniejszenie do minimum przemieszczania odpadów, zgodnie ze wspólnotowymi zasadami bliskości i samowystarczalności;
- ograniczenie ilości odpadów składowanych na wysypiskach;
- utrzymywanie średniej ilości odpadów komunalnych na poziomie 300 kg/mieszkańca (obecnie w Polsce szacuje się na 260 kg/mieszkańca na rok);
- wdrożenie w całym kraju systemów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych;
- wprowadzenie systemów ewidencji zakładów posiadających rocznie ponad 500 dm³ olejów odpadowych;
- tworzenie rynków zbytu dla materiałów z odzysku;
- opracowanie i stopniowe wdrażanie narodowej strategii redukcji ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji, z uwzględnieniem Dyrektywy rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów;
- wdrożenie skutecznego systemu kontroli i nadzoru nad gospodarowaniem odpadami, w tym prowadzenie monitoringu.

Przyjęte cele polityki ekologicznej Państwa, o której wspomniano wyżej, ma być realizowane zgodnie z:

- **zasadą zrównoważonego rozwoju**, rozumianą jako równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, czyli integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki;

- **zasadą przezorności i wysokiego poziomu ochrony środowiska**, która przewiduje rozwiązanie pojawiających się problemów już wtedy, gdy pojawia się uzasadnione prawdopodobieństwo (po „bezpiecznej stronie”), a nie dopiero wtedy, gdy istnieje pełne tego naukowe potwierdzenie;
- **zasadą wysokiego poziomu ochrony środowiska**, która zakłada, że stosowanie zasady prewencji i przezorności powinno być ukierunkowane na wysoki i bezpieczny dla zdrowia ludzkiego poziom ochrony środowiska;
- **zasadą integracji polityki ekologicznej z politykami sektorowymi**, która wynika z konstytucyjnej zasady zintegrowanego rozwoju i skutkuje zasadami prewencji (w tym ideą likwidacji zanieczyszczeń u źródła), przezorności i wysokiego poziomu ochrony środowiska;
- **zasadą równego dostępu do środowiska przyrodniczego** traktowaną w następujących kategoriach:
 - sprawiedliwości międzypokoleniowej
 - sprawiedliwości międzyregionalnej i międzygrupowej,
 - równoważenia szans pomiędzy człowiekiem a przyrodą;
- **zasadą regionalizacji**, oznaczającą przy konstruowaniu i stosowaniu narzędzi polityki ekologicznej m.in.: rozszerzenie uprawnień dla samorządu terytorialnego i wojewodów lub regionalizowanie ogólnokrajowych narzędzi polityki ekologicznej;
- **zasadą uspołeczniania**, realizowaną przez stworzenie instytucjonalnych, prawnych i materialnych warunków do udziału obywateli, grup społecznych i organizacji pozarządowych w procesie kształtowania modelu zrównoważonego rozwoju, przy jednoczesnym rozwoju edukacji ekologicznej, rozbudzania świadomości i wrażliwości ekologicznej oraz kształtowania nowej etyki zachowań wobec środowiska;
- **zasadą „zanieczyszczający płaci”**, oznaczającą złożenie pełnej odpowiedzialności - w tym materialnej - za skutki zanieczyszczania i stwarzania innych zagrożeń dla środowiska na sprawcę, tj. na podmioty korzystające ze środowiska;
- **zasadą prewencji**, która zakłada, że przeciwdziałanie negatywnym skutkom dla środowiska powinno być podejmowane na etapie planowania i realizacji przedsięwzięć w oparciu o posiadaną wiedzę, wdrożone procedury ocen oddziaływania na środowisko oraz monitorowanie prowadzonych przedsięwzięć;
- **zasadą stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT)**, w tym najlepszych, dostępnych technologii uzasadnionych ekonomicznie (zasada BAT NEEC);
- **zasadą subsydiarności**, oznaczającą stopniowe przekazywanie części kompetencji i uprawnień decyzyjnych dotyczących ochrony środowiska na właściwy szczebel regionalny lub lokalny;
- **zasadą klauzul zabezpieczających**, umożliwiającą stosowanie w uzasadnionych przypadkach ostrzejszych środków w porównaniu z wymaganiami prawa ekologicznego;
- **zasadą skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej przedsięwzięć ochrony środowiska**, mającą zastosowanie do wyboru planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych ochrony środowiska, a następnie - w trakcie i po zakończeniu ich realizacji – do oceny osiągniętych wyników.

Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że mimo uchwalenia przez Sejm, polityka ekologiczna nie jest powszechnie obowiązującym aktem prawnym, a jedynie dokumentem programowym, planistycznym.

Zgodnie z ustawą *o odpadach* plany gospodarki odpadami powinny określać (art. 14.1):

1. Aktualny stan gospodarki odpadami.
2. Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami.
3. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami.
4. Instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów.
5. System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

Oraz w szczególności (art. 15.3):

1. Rodzaj, ilość i źródło pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwiania.
2. Rozmieszczenie istniejących instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów wraz z wykazem podmiotów prowadzących działalność w tym zakresie.
3. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego postępowania z nimi, w tym ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska.
4. Projektowany system gospodarowania odpadami.

Gminny plan gospodarki odpadami określa ponadto (art. 15.4):

1. Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć.
2. Harmonogram uruchamiania środków finansowych i ich źródła.

Zgodnie z art. 15.7 gminny plan gospodarki odpadami obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających na terenie danej jednostki administracyjnej oraz przywożonych na jej teren, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady budowlane, wraki samochodowe, opony oraz odpady niebezpieczne, w tym odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory.

Plan gospodarki odpadami stanowi część odpowiedniego programu ochrony środowiska i jest tworzony w trybie i na zasadach określonych w przepisach o *ochronie środowiska* (art. 14).

Zgodnie z zapisem (art. 14 ust. 9) projekt planu gminnego podlega zaopiniowaniu przez zarząd województwa i organy wykonawcze powiatu. Organy te udzielają opinii dotyczących planu w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania projektu. Nie udzielenie opinii w tym terminie uznaje się za opinię pozytywną (art. 14 ust. 8).

W myśl art. 14 ust. 13 co dwa lata opracowywane są sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami. Ponadto, plan podlega aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Wytyczne do sporządzania planów gospodarki odpadami zawarte są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w *sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami* (Dz. U. Nr 66, poz. 620). Rozporządzenie to określa szczegółowy zakres, sposób oraz formę sporządzania wojewódzkiego, powiatowego i gminnego planu gospodarki odpadami. Zgodnie z powyższym rozporządzeniem gminny plan gospodarki odpadami określa (§3 i 4 ww. Rozporządzenia):

1) aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:

- a) rodzaj, ilość i źródła powstawania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych,
- b) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
- c) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
- d) istniejące systemy zbierania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych,
- e) rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w szczególności odpadów komunalnych,
- f) wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych, uwzględniające podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację instalacji gospodarki odpadami;

2) prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych;

3) działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:

- a) działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów,

- b) działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
 - c) działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbiórki, transportu oraz odzysku i unieszkodliwiania, w szczególności odpadów komunalnych,
 - d) działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów;
- 4) projektowany system gospodarki odpadami, w szczególności gospodarki odpadami komunalnymi i opakowaniowymi, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie, ze wskazaniem miejsca unieszkodliwiania odpadów;
- 5) rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację;
- 6) sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów, z uwzględnieniem harmonogramu uruchamiania środków finansowych i ich źródeł;
- 7) system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

1.3.4. Zasady gospodarowania odpadami

Zgodnie z ustawą *o odpadach* każdy (art. 5), kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić, tak aby:

- zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
- zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
- zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.

Odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania. Odpady, które nie mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania, powinny być, uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię, o której mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - *Prawo ochrony środowiska*, przekazywane do najbliższej położonych miejsc, w których mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwione (art. 9).

Odpady, których nie udało się poddać odzyskowi, powinny być tak unieszkodliwiane, aby składowane były wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe z przyczyn technologicznych lub nieuzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych (art. 7). Odpady powinny być zbierane w sposób selektywny (art. 10).

W stosunku do odpadów niebezpiecznych (patrz pkt. 3.2.2) ustawa *o odpadach* przewiduje (art. 11):

1. Zakazuje się mieszania odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów oraz mieszania odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, z zastrzeżeniem pkt. 2.
2. Dopuszcza się mieszanie odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów oraz mieszanie odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, w celu poprawy bezpieczeństwa procesów odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powstałych po zmieszaniu, jeżeli w wyniku prowadzenia tych procesów nie nastąpi wzrost zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska.
3. W przypadku gdy odpady niebezpieczne uległy zmieszaniu z innymi odpadami, substancjami lub przedmiotami to powinny być one rozdzielone, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:
 - a) w procesie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powstałych po rozdzieleniu nastąpi ograniczenie zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska,
 - b) jest to technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione.

4. Transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania odpadów odbywa się z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2002.236.1986, 2002.199.1671).

Zasady postępowania z odpadami niebezpiecznymi występującymi w odpadach komunalnych, takimi jak baterie i akumulatory reguluje art. 41 ustawy *o odpadach*:

1. Posiadacz odpadów w postaci baterii lub akumulatorów, powstałych w wyniku prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, jest obowiązany do ich selektywnej zbiórki, umożliwiającej późniejszy odzysk lub unieszkodliwienie tych odpadów.
2. Posiadacz odpadów w postaci baterii lub akumulatorów, który jest osobą fizyczną niebędącą przedsiębiorcą lub jednostką organizacyjną niebędącą przedsiębiorcą, powinien zwracać te odpady do punktów ich zbiórki lub wrzucać do pojemników przeznaczonych na te odpady.

Obowiązki, o których mowa w ust. 1-3, dotyczą posiadaczy odpadów w postaci baterii lub akumulatorów, które zawierają:

- 1) powyżej 0,0005% wagowo rtęci, lub
- 2) powyżej 0,025% wagowo kadmu, lub
- 3) powyżej 0,4% wagowo ołowiu.

Odpady w postaci baterii lub akumulatorów, unieszkodliwia się oddzielnie od innych rodzajów odpadów.

1.3.5. Obowiązki wytwórców odpadów

Poprzez wytwórcę odpadów rozumie się (art. 3):

Każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Wytwórca odpadów jest obowiązany do stosowania takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, które zapobiegają powstawaniu odpadów lub pozwalają utrzymać na możliwie najniższym poziomie ich ilość, a także ograniczają negatywne oddziaływanie na środowisko lub zagrożenie życia lub zdrowia ludzi (art. 6).

1.3.6. Obowiązki posiadacza odpadów

Poprzez posiadacza odpadów rozumie się (art. 3):

Każdego, kto faktycznie włada odpadami (wytwórcę odpadów, inną osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną); domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości.

Zgodnie z art. 7, posiadacz odpadów jest obowiązany do postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami, wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami.

Posiadacz odpadów jest obowiązany w pierwszej kolejności do poddania ich odzyskowi, a jeżeli z przyczyn technologicznych jest on niemożliwy lub nie jest uzasadniony z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych, to odpady te należy unieszkodliwiać w sposób zgodny z wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami.

1.3.7. Unieszkodliwianie odpadów

W ustawie *o odpadach*, poprzez „unieszkodliwianie odpadów” rozumie się poddanie ich procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonym w załączniku nr 6 do ustawy w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. W załączniku 6 niniejszej ustawy podano podział procesów unieszkodliwiania odpadów.

Unieszkodliwianiu poddaje się te odpady, z których uprzednio wysegregowano odpady nadające się do odzysku (art. 12). Zgodnie z art. 13:

Odzysk lub unieszkodliwianie odpadów może odbywać się tylko w miejscu wyznaczonym w trybie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym w instalacjach lub urządzeniach, które spełniają określone wymagania, z zastrzeżeniem ust. 2-4.

Przepisu ust. 1 nie stosuje się do:

- 1) posiadaczy odpadów prowadzących odzysk za pomocą działań określonych jako R10 w załączniku nr 5 do ustawy (R10: Rozprowadzenie na powierzchni ziemi, w celu nawożenia lub ulepszenia gleby lub rekultywacji gleby i ziemi),
- 2) osób fizycznych prowadzących kompostowanie na potrzeby własne.

Dopuszcza się spalanie pozostałości roślinnych, poza instalacjami i urządzeniami, jeżeli spalanie to nie narusza odrębnych przepisów.

Jeżeli spalanie odpadów ze względów bezpieczeństwa jest niemożliwe w instalacjach lub urządzeniach przeznaczonych do tego celu, wojewoda może zezwolić na spalanie poza instalacjami lub urządzeniami, określając w drodze decyzji miejsce spalania, ilość odpadów, warunki spalania danego rodzaju odpadu oraz czas obowiązywania tej decyzji.

1.3.8. Magazynowanie odpadów

Ustawa *o odpadach* posługuje się terminem "magazynowanie odpadów" zamiast terminu "gromadzenie odpadów", którym posługiwały się dotychczasowe przepisy. Przesłanki magazynowania nie uległy istotnym zmianom. Dopuszczone zostało magazynowanie przed składowaniem, ponieważ taki rodzaj magazynowania przewidują przepisy Unii Europejskiej. Doprecyzowano również maksymalne terminy magazynowania odpadów przed ich odzyskiem lub przed unieszkodliwianiem (art. 63.3 – 5):

- odpady przeznaczone do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, mogą być magazynowane, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat.
- odpady przeznaczone do składowania mogą być magazynowane jedynie w celu zebrania odpowiedniej ilości tych odpadów do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez okres 1 roku.

W/w okresy magazynowania odpadów, liczone są łącznie dla wszystkich kolejnych posiadaczy tych odpadów.

Magazynowanie odpadów może odbywać się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny (art. 63.1). Miejsce magazynowania odpadów nie wymaga wyznaczenia w trybie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym (art. 63.2). Zrezygnowano z dotychczas wymaganej odrębnej decyzji dotyczącej miejsca i sposobu magazynowania odpadów - stanowi to element innych decyzji wydawanych posiadaczom odpadów. Określenie miejsca i sposobu magazynowania odpadów następuje w (art. 63.6):

- pozwoleniu zintegrowanym, o którym mowa w przepisach o ochronie środowiska,
- pozwoleniu na wytwarzanie odpadów,
- decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
- informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami,
- zezwoleniu na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
- zezwoleniu na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów.

Wg ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw z dnia 7 czerwca 2001 r.*, decyzje wyrażające zgodę na miejsce oraz sposób gromadzenia odpadów, wydane na podstawie ustawy *o odpadach*, zachowują moc do czasu uzyskania decyzji określających sposób i miejsce magazynowania odpadów lub złożenia informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami. W przypadku wytwórców odpadów wytwarzających odpady inne niż niebezpieczne w ilości do 5 ton

rocznie, decyzje wyrażające zgodę na miejsce oraz sposób gromadzenia odpadów wygasają z dniem wejścia w życie ustawy (art. 44).

1.3.9. Składowanie odpadów

Wg ustawy *o odpadach*, składowiska odpadów są obiektami budowlanymi, do których lokalizacji, budowy i eksploatacji mają w zastosowanie przepisy ustaw *o zagospodarowaniu przestrzennym* i *Prawo budowlane*.

Obok dotychczasowego podziału składowisk odpadów na składowiska odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, wprowadzono składowiska odpadów obojętnych (art.50.1), na których mogą być składowane wyłącznie odpady obojętne (art.58).

Wyznaczenie miejsca składowania odpadów, podobnie jak dotychczas, wymaga decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Organ wydający tę decyzję może uzależnić jej wydanie od przedstawienia przez inwestora ekspertyzy, co do możliwości odzysku odpadów lub innego niż składowanie ich unieszkodliwiania (art. 51.1). Ponadto, organ właściwy do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę składowiska odpadów, ustala w tej decyzji obowiązek ustanowienia zabezpieczenia roszczeń, mogących powstać w związku z funkcjonowaniem składowiska (art. 51.6).

Na składowisku odpadów niebezpiecznych nie mogą być składowane odpady inne niż niebezpieczne (art. 57.1). Jednocześnie, stałe odpady niebezpieczne, które po procesie przekształcenia nie wchodzą w reakcje z innymi odpadami, mogą być składowane na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (art. 57.2).

Na składowanie odpadów niebezpiecznych na wydzielonych częściach innych składowisk odpadów wytwórca odpadów niebezpiecznych jest obowiązany uzyskać zezwolenie starosty, właściwego ze względu na miejsce składowania odpadów, wydawane w drodze decyzji, po uzgodnieniu z wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta (art. 57.3). Pozwolenie na użytkowanie składowiska odpadów może być wydane po zatwierdzeniu instrukcji eksploatacji składowiska odpadów oraz po przeprowadzeniu kontroli przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska (art. 53.1.)

Wprowadzono także zapis stanowiący, że pozwolenie na użytkowanie składowiska odpadów może być wydane dopiero po zatwierdzeniu instrukcji eksploatacyjnej składowiska odpadów oraz po przeprowadzeniu kontroli przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska (art. 53.1). W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania i eksploatacji składowiska odpadów, w tym przyjmowania na składowisko odpadów określonych rodzajów odpadów, ustanowiono obowiązek zatwierdzania instrukcji eksploatacyjnej składowiska odpadów w drodze decyzji (art. 53.2 - 5). Odmienne niż dotychczas została rozwiązana kwestia składowania niektórych typów odpadów poprzez wprowadzenie zakazu ich składowania. Zakazuje się składowania odpadów (art. 55):

- występujących w postaci ciekłej, w tym odpadów zawierających wodę w ilości powyżej 95% masy całkowitej, z wyłączeniem szlamów,
- właściwościami wybuchowymi, żrącymi, utleniającymi, wysoce łatwopalnymi lub łatwopalnymi,
- medycznych i weterynaryjnych,
- powstających w wyniku prac naukowo-badawczych, rozwojowych lub działalności dydaktycznej, które nie są zidentyfikowane lub są nowe i których oddziaływanie na środowisko jest nieznane,
- opon i ich części, z wyłączeniem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1400 mm.

Zakaz składowania opon obowiązuje od dnia 1 lipca 2003 r. (art. 43.1), natomiast zakaz składowania części opon obowiązuje od dnia 1 lipca 2006 r. (art. 43.2), Dz.U.01.100.1085 z dnia 18 września 2001 r. USTAWA z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw.

Jednocześnie zakazuje się rozcieńczania lub sporządzania mieszanin odpadów ze sobą lub z innymi substancjami lub przedmiotami w celu spełnienia kryteriów dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów (art. 55.2). Kryteria dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku

odpadów danego typu określi, w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska (art. 55.3).

Odpady powinny być składowane w sposób selektywny mając na uwadze uniknięcie szkodliwych dla środowiska reakcji pomiędzy składnikami tych odpadów, możliwość dalszego ich wykorzystania oraz rekultywację i ponowne zagospodarowanie terenu składowiska odpadów. Dopuszcza się składowanie określonych rodzajów odpadów w sposób nieselektywny (mieszanie), jeżeli w wyniku takiego składowania nie nastąpi zwiększenie negatywnego oddziaływania tych odpadów na środowisko (art. 55.4). Listę odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny określi minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska (art. 55.5).

Zmniejszeniu ilości lub objętości odpadów kierowanych na składowisko ma służyć obowiązek poddawania ich procesom przekształcania fizycznego, chemicznego lub biologicznego w stosunku do odpadów, które takim procesom mogą podlegać (art. 56.1). Obowiązki te nie dotyczą odpadów obojętnych oraz odpadów, w stosunku do których proces przekształcania fizycznego, chemicznego lub biologicznego nie spowoduje ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska ani ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów (art. 56.2).

Ustawa *o odpadach* wprowadza dodatkowe obowiązki dla posiadacza odpadów, który zarządza składowiskiem odpadów (art. 59). Ustawa wprowadza m.in. zasadę, że składowiska odpadów podlegają monitorowaniu przed, podczas i po zakończeniu eksploatacji. Zakres, czas, sposób oraz warunki prowadzenia monitoringu składowisk odpadów określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk (Dz. U. Nr 61, poz. 559).

W artykule 61 została zawarta zasada wynikająca z dyrektywy składowiskowej odnosząca się do ceny za przyjęcie odpadów do składowania. Cena ta powinna uwzględniać w szczególności koszty budowy, eksploatacji, zamknięcia, rekultywacji, monitorowania i nadzorowania składowiska odpadów.

Ustawa *o odpadach* podaje zasady i procedury wymagane przy zamykaniu składowiska (art. 54.). Zamknięcie składowiska lub jego wydzielonej części następuje w drodze decyzji na wniosek zarządzającego składowiskiem odpadów i wymaga zgody właściwego organu:

- wojewody - dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wynika z przepisów o ochronie środowiska oraz gdy dotyczy eksploatacji składowiska na terenach zakładów zaliczanych do tych przedsięwzięć,
- starosta - dla pozostałych przedsięwzięć po przeprowadzeniu kontroli składowiska odpadów przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Powyższy wniosek powinien zawierać:

- określenie technicznego sposobu zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części,
- harmonogram działań związanych z rekultywacją składowiska odpadów.

Kierownikiem składowiska odpadów może być wyłącznie osoba, która posiada świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami (art. 49). Kierownik istniejącego składowiska odpadów ma obowiązek w terminie do dnia 30 czerwca 2004 r. uzyskać świadectwo stwierdzające kwalifikacje określone w art. 49 ust. 1 ustawy *o odpadach* (art. 34).

Zarządzający istniejącym składowiskiem odpadów obowiązany jest w terminie do dnia 31 grudnia 2002 r. do uzyskania decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji składowiska odpadów, określoną w art. 53 ustawy *o odpadach* (art. 38).

1.3.10. Obowiązki gminy i właścicieli nieruchomości dotyczące gospodarki odpadami

Zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku określa ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*.

Pod pojęciem właścicieli nieruchomości rozumie się w świetle omawianej ustawy także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością (art. 2.1.).

1.3.10.1. Obowiązki gminy

Utrzymanie czystości i porządku w Gminie należy do zadań własnych gminy (art. 3.1.). Do zadań gminy należy m.in. zapewnienie czystości i porządku na swoim terenie oraz tworzenie warunków niezbędnych do ich utrzymania, a w szczególności (art. 3.2.):

1. Tworzenie warunków do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na swoim terenie lub zapewnienie wykonania tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.
2. Zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji, własnych lub z innymi gminami:
 - instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
 - stacji zlewnych,
 - instalacji i urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok zwierzęcych lub ich części.
3. Zapobieganie zanieczyszczeniu ulic, placów i terenów otwartych, w szczególności przez: zbieranie i pozbywanie się błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości oraz odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu urządzeniach ustawionych na chodniku.
4. Organizowanie selektywnej zbiórki, segregację oraz magazynowanie odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych, przydatnych do odzysku oraz współdziałanie z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w zakresie gospodarowania tego rodzaju odpadami.
5. Zapewnienie zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałanie z przedsiębiorstwami podejmującymi działalność w tym zakresie.
6. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania i opracowywania planu sieci kanalizacyjnej.
7. Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontrolowania częstotliwości i sposobów usuwania komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowywania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej.

Powyższe zadania gmina powinna realizować na podstawie planu gospodarki odpadami.

Rada Gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego terenowego inspektora sanitarnego, w drodze uchwały ustala szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące m. in. (art. 4):

1. Prowadzenia we wskazanym zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
2. Rodzaju urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, a także wymagań dotyczących ich rozmieszczenia oraz utrzymywania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.
3. Częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych lub nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego.

Rada Gminy może ustalić - w drodze uchwały - górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości (art. 6.2). Ustalając stawki powyższych opłat, Rada Gminy może stosować stawki niższe, jeżeli odpady komunalne są zbierane i transportowane w sposób selektywny (art. 6.4).

1.3.10.2. Obowiązki właścicieli nieruchomości

Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez (art. 5.1):

1. Wyposażenie nieruchomości w urządzenia służące do zbierania odpadów oraz ich utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.
2. Zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w uchwale Rady Gminy oraz pozbywanie się tych odpadów w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi.

Przy wykonywaniu powyższego obowiązku, właściciele nieruchomości obowiązani są do udokumentowania korzystania z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą posiadającego odpowiednie zezwolenie (art. 6.1). W przypadku, gdy właściciele nieruchomości nie udokumentują korzystania z powyższych usług, obowiązki określone w art. 5.1. przejmuje w trybie wykonania zastępczego gmina (art. 6.3).

Kto nie wykonuje obowiązków wyszczególnionych w pkt. 1 i 2 podlega karze grzywny (art. 10.2).

Na podstawie akceptacji mieszkańców wyrażonej w referendum, Rada Gminy może przejąć od właścicieli nieruchomości powyższe obowiązki (art. 6a.1). Przejmując je, Rada Gminy ustala opłatę ponoszoną przez właścicieli nieruchomości (art. 6a.2). Opłata ustalana jest w sposób zryczałtowany za okresowe pozbywanie się określonej ilości wskazanego rodzaju odpadów. Jej wysokość uzależniona jest od faktycznych kosztów ponoszonych przez gminę z tytułu zorganizowania i funkcjonowania systemu zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych (art. 6a.3).

Rada Gminy określa terminy uiszczania opłat. Opłaty nie uiszczone w wyznaczonym terminie podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu w egzekucyjnym w administracji (art. 6.b).

1.4. Słowniczek

Gospodarowanie odpadami - rozumie się przez to zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad takimi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Komunalne osady ściekowe - rozumie się przez to pochodzący z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Magazynowanie odpadów - rozumie się przez to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Odpady - oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii, określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Odpady komunalne - rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Odpady medyczne - rozumie się przez to odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Odpady niebezpieczne są to odpady (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.): 1) należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście A załącznika nr 2 do ustawy oraz posiadające co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy lub 2) należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście B załącznika nr 2 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.) i zawierające którykolwiek ze składników wymienionych w załączniku nr 3 do powyższej ustawy oraz posiadające co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy.

Odpady obojętne - rozumie się przez to odpady, które nie ulegają istotnym przemianom fizycznym, chemicznym lub biologicznym; są nierozpuszczalne, nie wchodzą w reakcje fizyczne ani chemiczne, nie powodują zanieczyszczenia środowiska lub zagrożenia dla zdrowia ludzi, nie ulegają biodegradacji i nie wpływają niekorzystnie na materię, z którą się kontaktują; ogólna zawartość zanieczyszczeń w tych odpadach oraz zdolność do ich wymywania, a także negatywne oddziaływanie na środowisko odcieku muszą być nieznaczne, a w szczególności nie powinny stanowić zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych, wód podziemnych, gleby i ziemi (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Odpady ulegające biodegradacji - rozumie się przez to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Odpady weterynaryjne - rozumie się przez to odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Odzysk - rozumie się przez to wszelkie działania, nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania, określone w załączniku nr 5 do ustawy *o odpadach* (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Odzysk energii - rozumie się przez to termiczne przekształcanie odpadów w celu odzyskania energii (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Oleje odpadowe - rozumie się przez to wszelkie oleje smarowe lub przemysłowe, które nie nadają się już do zastosowania, do którego były pierwotnie przeznaczone, a w szczególności zużyte oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, a także oleje smarowe, oleje do turbin i oleje hydrauliczne (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

PCB - rozumie się przez to polichlorowane difenyle, polichlorowane trifenyle, monometylotetrachlorodifenylometan, monometylodichlorodifenylometan, monometylodibromodifenylometan oraz mieszaniny zawierające jakkolwiek z tych substancji w ilości powyżej 0,005% wagowo łącznie (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Posiadacz odpadów - rozumie się przez to każdego, kto faktycznie włada odpadami (wytwórcę odpadów, inną osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną); domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Recykling - rozumie się przez to taki odzysk, który polega na powtórnym przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu, w tym też recykling organiczny, z wyjątkiem odzysku energii (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Recykling organiczny - rozumie się przez to obróbkę tlenową, w tym kompostowanie, lub beztlenową odpadów, które ulegają rozkładowi biologicznemu w kontrolowanych warunkach przy wykorzystaniu mikroorganizmów, w wyniku której powstaje materia organiczna lub metan; składowanie na składowisku odpadów nie jest traktowane jako recykling organiczny (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Składowisko odpadów - rozumie się przez to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Spalarnia odpadów - rozumie się przez to instalację, w której zachodzi termiczne przekształcanie odpadów w celu ich unieszkodliwienia (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Stosowanie komunalnych osadów ściekowych - rozumie się przez to rozprowadzanie na powierzchni ziemi lub wprowadzanie komunalnych osadów ściekowych do gleby w celu ich wykorzystywania (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

System gospodarki odpadami - obowiązujące na danym obszarze administracyjnym działania związane ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów.

Termiczne przekształcanie odpadów - rozumie się przez to procesy utleniania odpadów, w tym spalania, zgazowywania, lub rozkładu odpadów, w tym rozkładu pirolitycznego, prowadzone w przeznaczonych do tego instalacjach lub urządzeniach na zasadach określonych w przepisach szczegółowych; recykling organiczny nie jest traktowany jako termiczne przekształcanie odpadów (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.), ustawa z dnia 19 grudnia 2002 r. *o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw*(Dz. U. Nr 7 poz. 78).

Unieszkodliwianiu odpadów - rozumie się przez to poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonym w załączniku nr 6 do ustawy w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

Właściciel nieruchomości – rozumie się przez to także współwłaściciele, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością (Ustawa z dn. 13 września 1996 o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132 poz. 622 z późn. zm.).

Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości-świadczenie usług odbioru odpadów komunalnych na podstawie zezwolenia wydanego w drodze decyzji przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce świadczenia usług (art. 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku); nie dotyczy gminnych jednostek organizacyjnych powołanych do świadczenia takich usług.

Wytwórca odpadów - rozumie się przez to każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów; wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczeniu usługi stanowi inaczej (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.), ustawa z dnia 19 grudnia 2002 r. *o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw*(Dz. U. Nr 7 poz. 78).

Zarządzanie systemem gospodarki odpadami - działania zmierzające do:

- ustanowienia na podległym obszarze systemu gospodarki odpadami;
- pozyskiwanie i rozmieszczanie potrzebnych zasobów ludzkich i rzeczowych;
- planowanie, kontrolowanie i analiza realizacji celów;
- ciągłe doskonalenie w cyklu: zaplanuj, zrealizuj, oceń, wyciągnij wnioski.

Zbieranie odpadów - rozumie się przez to każde działanie, w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.).

1.5. Spis skrótów

GUS – Główny Urząd Statystyczny,

GPZON – gminny punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych,

PET – opakowanie z politereftalanu etylenu,

PGO – plan gospodarki odpadami,

UE – Unia Europejska,

US – Urząd Statystyczny,

ZZO - Zakład Zagospodarowania Odpadów,

KPGO – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami.

1.6. Analiza Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Złotowskiego pod kątem zapisów dotyczących Gminy Złotów

Dla gospodarki odpadami z sektora komunalnego na terenie Powiatu Złotowskiego określono następujące cele:

Odpady komunalne:

Cel ogólny długookresowy do roku 2011:

Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym trafiających do składowania oraz wdrożenie nowoczesnych systemów ich odzysku i unieszkodliwienia

Odpady komunalne

Cele krótkoterminowe na lata 2004 – 2007:

1. *Objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców powiatu.*
2. *Skierowanie w roku 2007 na składowiska do 82% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).*
3. *Osiągnięcie w roku 2007 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:*
 - *opakowania z papieru i tektury: 48% recyklingu,*
 - *opakowania ze szkła: 40% recyklingu,*
 - *opakowania z tworzyw sztucznych: 25% recyklingu,*
 - *opakowania stalowe: 20% i aluminiowe 40% recyklingu,*
 - *opakowania wielomateriałowe: 25% recyklingu,*
 - *odpady wielkogabarytowe: 32% zebranych selektywnie,*
 - *odpady budowlane: 25% zebranych selektywnie,*
 - *odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych): 29% zebranych selektywnie.*
4. *Deponowanie na składowiskach nie więcej niż 71% wytworzonych odpadów komunalnych.*

Cele średniookresowe na lata 2008 – 2011:

1. *Deponowanie na składowiskach nie więcej niż 62% wszystkich odpadów komunalnych.*
2. *Skierowanie w roku 2011 na składowiska nie więcej niż 70% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).*
3. *Osiągnięcie w roku 2011 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:*
 - *opakowania z papieru i tektury: 48% recyklingu,*
 - *opakowania ze szkła: 40% recyklingu,*
 - *opakowania z tworzyw sztucznych: 25% recyklingu,*
 - *opakowania stalowe: 20% i aluminiowe 40% recyklingu,*
 - *opakowania wielomateriałowe: 25% recyklingu,*
 - *odpady wielkogabarytowe: 55% zebranych selektywnie,*
 - *odpady budowlane: 45% zebranych selektywnie,*
 - *odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych): 59% zebranych selektywnie.*

Dla osiągnięcia założonych celów, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na obszarze Powiatu złotowskiego:

1. *Podnoszenie świadomości społecznej mieszkańców, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów.*
2. *Wprowadzanie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi w układzie ponadlokalnym w oparciu o Międzygminne Składowisko Odpadów w Międzybłociu.*

3. *Dostosowanie gospodarki odpadami do wymogów ochrony środowiska w tym przepisów Unii Europejskiej.*
4. *Utrzymanie przez gminy kontroli nad MSO, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami.*
5. *Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów.*
6. *Podniesienie skuteczności i rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.*
7. *Wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych.*
8. *Redukcja w odpadach kierowanych na składowiska zawartości składników ulegających biodegradacji.*
9. *Rekultywacja zamkniętych i zamykanych składowisk.*
10. *Modernizacja istniejących składowisk.*
11. *Utworzenie programu postępowania z odpadami zawierającymi azbest.*
12. *Budowa Punktu Czasowego Gromadzenia odpadów zawierających azbest w ramach Międzygminnego Składowiska Odpadów w Międzybłociu.*
13. *Po wyczerpaniu chłonności składowisk na terenie Powiatu Złotowskiego odpady z sektora komunalnego kierowane będą do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Pile.*

Osady ściekowe

1. *Zwiększenie stopnia kontroli obrotu komunalnymi osadami ściekowymi celem zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa zdrowotnego i środowiskowego.*
2. *Zwiększenie stopnia przetworzenia komunalnych osadów ściekowych.*
3. *Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.*

Dla osiągnięcia założonych celów, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań w zakresie gospodarki osadami ściekowymi na obszarze Powiatu Złotowskiego:

1. *Unieszkodliwianie osadów ściekowych w zależności od uwarunkowań lokalnych (termiczna przeróbka, kompostowanie, wykorzystanie w celach nawozowych i w rekultywacji, deponowanie osadów na składowiskach).*
2. *Zagospodarowanie osadów ściekowych tymczasowo składowanych przy oczyszczalniach ścieków.*
3. *Przestrzeganie obowiązujących przepisów w zakresie postępowania z osadami ściekowymi*

W roku 2002 powstało w powyższych oczyszczalniach ok. 7 985 Mg odpadów (osady, skratki, zawartość piaskowników), oznacza to wzrost o około 13% w stosunku do roku 2001 (tab. 3.11).

Osady te wykorzystywane są rolniczo, na cele rekultywacyjne i leśne oraz unieszkodliwiane przez składowanie. Pewna ich część jest również czasowo gromadzona na oczyszczalniach.

Tab. 1.1. Szacunkowy koszt inwestycyjny zadań w gospodarce odpadami komunalnymi w latach 2004 – 2007 i 2008 – 2011 na terenie Powiatu złotowskiego

Lp	Opis przedsięwzięcia	Jednostki realizujące	Okres realizacji	Szacunkowe koszty w tys. zł					Potencjalne źródła finansowania
				2004	2005	2006	2007	2008-2011	
1	Zakup pojemników do zbiórki surowców wtórnych	Urzędy gmin, MZUK	2004 - 2011	168,2				453,2	Środki MZUK, fundusze gminne i powiatowe, środki pomocowe
2	Zakup pojemników do zbiórki odpadów ulegających biodegradacji	Urzędy gmin, MZUK	2004 - 2011	16,1				24,5	
3	Zakup pojemników do zbiórki odpadów niebezpiecznych	Urzędy gmin, MZUK, Starostwo	2004 - 2011	16,0				-	
4	Zakup Mobilnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych	Urzędy gmin, MZUK, Starostwo	2004 - 2011	-	-	-	-	25	
5	Organizacja Gminnych Punktów Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych	Urzędy gmin, MZUK, Starostwo	2008 - 2011	-	-	-	-	400	
6	Zakup pojemników do zbiórki tekstyliów	Urzędy gmin, MZUK	2004 - 2011	6,0				6,0	
7	Zakup linii do segregacji odpadów wraz z wyposażeniem	Urzędy gmin, środki własne MZUK	2005 - 2007	-	1 000			-	
8	Budowa kompostowni pryzmowej		2007 - 2014	-	-	-	1 432,4	-	
9	Stanowisko do tymczasowego magazynowania i waloryzacji odpadów niebezpiecznych		2005 - 2007	32,24				-	
10	Stanowisko do rozbiórki odpadów wielkogabarytowych		2005 - 2007	27,65				-	
11	Zakup kompaktowa	UM Złotów, MZUK	2004	250	-	-	-	-	

Lp	Opis przedsięwzięcia	Jednostki realizujące	Okres realizacji	Szacunkowe koszty w tys. zł					Potencjalne źródła finansowania
				2004	2005	2006	2007	2008-2011	
12	Utworzenie Złotowskiego Przedsiębiorstwa Zagospodarowania Odpadów	UM Złotów, Urzędy gmin	2007 - 2014	-	-	-	-	20 000	Środki MZUK, fundusze gminne i powiatowe, środki pomocowe
13	Modernizacja składowiska w Międzybłociu	Urzędy gmin, środki własne MZUK	2004 - 2006	110			-	-	
14	Rekultywacja składowisk	Urzędy Gmin	2003 - 2014	-				3 600	
Razem				3 058,6				24 508,7	
				27 567,3					

Tab. 1.2. Zestawienie i koszt innych działań nieinwestycyjnych w sektorze komunalnym na lata 2004 – 2011

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostki realizujące	Okres realizacji	Szacunkowe koszty w tys. zł					Potencjalne źródła finansowania
				2004	2005	2006	2007	2008-2011	
1.	Gminne plany gospodarki odpadami	Urzędy gmin	2004	80	-	-	-	-	Fundusze gminne
2.	Aktualizacja powiatowego planu gospodarki odpadami	Starostwo	2006 - 2008	-	-	15		15	Fundusze powiatowe
3.	Aktualizacja gminnych planów gospodarki odpadami	Urzędy gmin				20		20	Fundusze gminne
4.	Działania w celu zawiązania współpracy międzygminnej	Starostwo, Urzędy gmin	2003 - 2006	10				-	WFOŚiGW, fundusze powiatowe, gminne
5.	Działania informacyjno – edukacyjne	Urzędy gmin	Zadanie ciągłe	10	15	15	15	100	
Razem				180				135	
				315					

Sektor gospodarczy

Dla sektora gospodarczego określono następujące cele ogólne do roku 2011:

1. *Zwiększenie stopnia wykorzystania odpadów.*
2. *Bezpieczne dla środowiska unieszkodliwienie odpadów azbestowych oraz odpadów i urządzeń zawierających PCB.*
3. *Eliminacja zagrożenia ze strony odpadów pochodzenia zwierzęcego.*

Dla osiągnięcia założonego celu, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań:

1. *Systematyczne wprowadzanie bezodpadowych i mało odpadowych technologii produkcji.*
2. *Stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do zintensyfikowania działań zmierzających do maksymalizacji gospodarczego wykorzystania odpadów.*
3. *Budowa składowiska odpadów azbestowych lub przystosowanie do tego celu kwater na składowiskach odpadów komunalnych.*
4. *Dekontaminacja i unieszkodliwienie urządzeń zawierających PCB oraz likwidacja PCB*
5. *Organizacja nadzoru weterynaryjnego nad procesem powstawania i niszczenia odpadów pochodzenia zwierzęcego szczególnego ryzyka (SRM) oraz padłych zwierząt (HRM).*

Na podstawie uzyskanych danych z 30 przedsiębiorstw obliczono, że w roku 2002 na obszarze Powiatu Złotowskiego wytworzono 52 829 Mg odpadów przemysłowych, w tym 150 Mg odpadów niebezpiecznych (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ZŁOTÓW

Gmina wiejska Złotów znajduje się w środkowej części powiatu złotowskiego. Od północy i północnego-zachodu graniczy z gminą Okonek, od północnego-wschodu z gminą Lipka, od wschodu z gminą Zakrzewo, od południa z gminami: Łobzenica, Wysoka, Krajenka, od zachodu z gminą Jastrowie i Tarnówka, a centralnie z gminą miejską Złotów.

W skład gminy wchodzi 34 miejscowości w tym 27 wsi sołeckich.

Gmina zajmuje powierzchnię 292,5 km², co stanowi 17,6% powierzchni Powiatu Złotowskiego. Według danych uzyskanych z Urzędu Gminy Złotów na dzień 31.12.2003 roku gminę zamieszkiwało 9216 mieszkańców, przy czym największej ludności zamieszkuje miejscowość Święta (894) a najmniej Rosochy (8).

Według wielkości zaludnienia wsie można podzielić na 4 grupy:

- wsie duże (powyżej 500 mieszkańców) – Józefowo, Święta, Stawnica, Górzna, Radawnica
- wsie średnie (300-500 mieszkańców) – Skic, Nowa Święta, Sławianowo, Nowiny, Rudna, Pieczynek, Buntowo, Kleszczyna
- wsie małe (150-300 mieszkańców) – Franciszkowo, Błękwit, Międzybłocie, Nowy Dwór, Klukowo, Kamień, Bługowo, Zalesie, Międzybłocie
- wsie bardzo małe (do 150 mieszkańców) – Sławianówko, Kaczochoy, Wąsosz, Rosochy, Grodno, Łopienko, Wielatowo, Stare Dzierżążno, Bielawa, Płosków, Krzywa Wieś, Dzierżążenko, Pieczyn.

Obszar gminy jest położony na terenie Pojezierza Krajeńskiego (historycznej krainy – Krajny). Cała gmina znajduje się w dolinie dorzeczu Noteci a pośrednio Warty. Przez gminę przepływają Głomia, Łobzonka, Kocunia.

Na terenie gminy znajdują się 3 nadleśnictwa (z terenu powiatu złotowskiego), z czego Nadleśnictwo Lipka zajmuje ok. 72,4%, a Nadleśnictwo Złotów – ok. 29% powierzchni lasów. Najmniejszy udział ma Nadleśnictwo Okonek – zaledwie 21 ha na terenie gminy.

Zgodnie z ewidencją gruntów Starostwa Powiatowego w Złotowie na dzień 1 stycznia 2002 r. powierzchnia użytków rolnych wynosiła 19651, co stanowi 67,4% powierzchni gminy. Użytki leśne i grunty zadrzewione i zakrzewione zajmują 7059 ha, tj. 24,2% powierzchni, grunty zabudowane i zurbanizowane 1240 tj. 4,3%, wody 645 ha – 2,1%, a pozostałe tereny i nieużytki 554 ha tj. 2 % powierzchni gminy.

Podstawowe dane statystyczne:

- Powierzchnia 292,5 km²
- Ludność 9 233
- Liczba podmiotów gospodarczych 278 (GUS 2002)
- Sieć osadnicza: 27 wsi sołeckich

Infrastruktura:

• *Zwodociągowanie*

Gmina Złotów jest w ok. 85% zwodociągowana, długość sieci wodociągowej to ok. 90 km (stan na koniec 2003r.). Na terenie gminy znajduje się 8 ujęć wód podziemnych. Z 5 ujęć wydobywane są wody czwartorzędowe, a z 3 wody trzeciorzędowe wymagające uzdatniania do picia.

• *Sieć kanalizacyjna*

Długość sieci kanalizacyjnej (stan na koniec 2003 roku) to ok. 30 km, % ludności obsługiwanej przez sieci kanalizacyjne to ok. 29%. Miejscowości Józefowo, Radawnica, Kamień, Święta, Sławianowo i Pieczynek są skanalizowane w ponad 90-ciu %, a m. Górzna w 5 %. Pozostałe miejscowości gminy nie posiadają sieci kanalizacyjnej.

Placówki oświatowe na terenie Gminy Złotów:

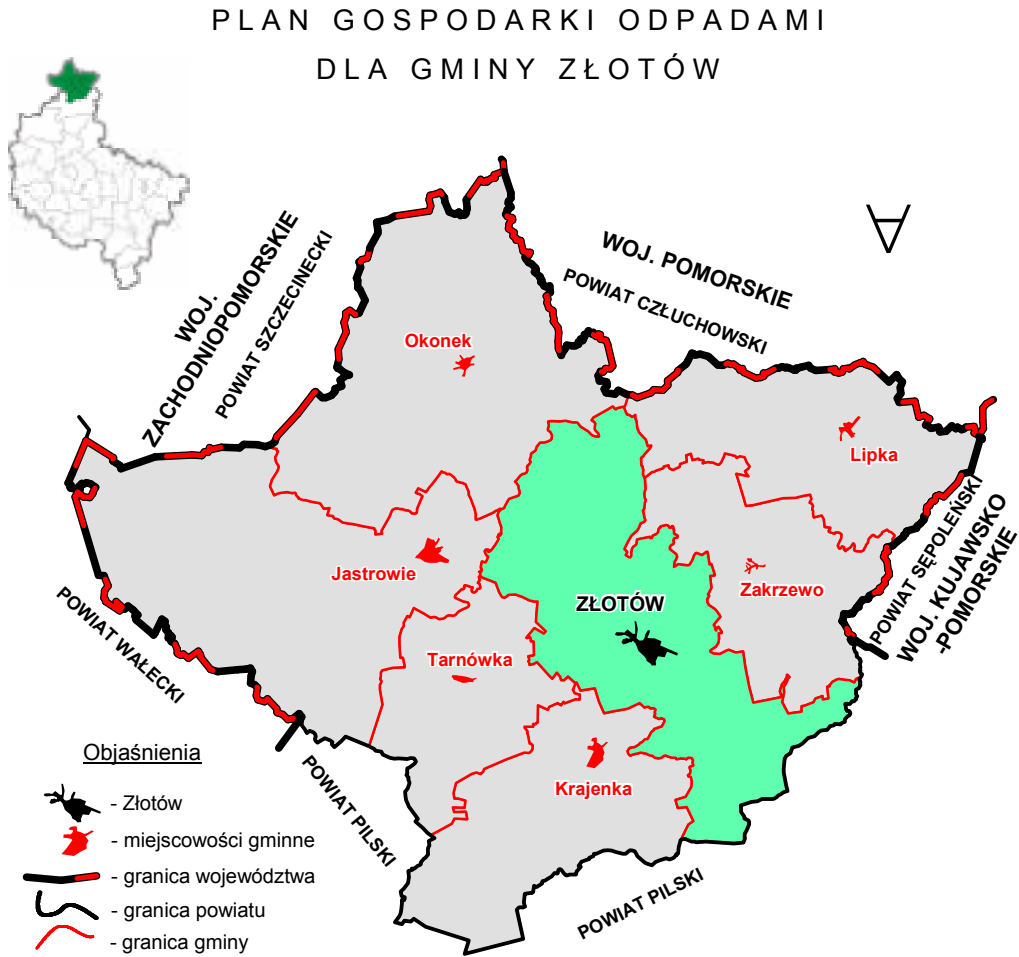
- szkoły podstawowe: 7

- gimnazja: 2
- Uniwersytet Ludowy w Radawnicy

Opieka zdrowotna:

- gabinety lekarzy rodzinnych

Punkty apteczne: 2.

Rys. 2.1. Położenie Gminy Złotów na tle Powiatu Złotowskiego